

A HTMT HÍREI

Videó: Tudóstalálkozó Szabadkán

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács tizenharmadik alkalommal szervezte meg a konferenciát, amelyen mintegy 50 előadást tartottak meg. Az esemény nyitott minden vajdasági tudós előtt, sőt doktori tanulmányaikat végző hallgatók is tarthattak előadásokat. [...] Csányi Erzsébet, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnöke elmondta: „Ez a rendezvény azt mutatja, hogy a vajdasági magyar tudományosság életképes, hogy szükség van ezekre a kohéziót-teremtő, identitás formáló rendezvényekre. Ahol egy kommunikáció alakulhat ki és ahol közös erővel ezt formáljuk már tizenhárom éve.” [...] A tudóstalálkozón az Aranybagoly-díjat is kiosztották, melyet idén Barak Ottó rendes egyetemi tanárnak ítéltek az elmúlt években elért kutatási eredményeiért...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A SZMAT Szimpóziuma

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács a Zoboralja Közhasznú Társasággal együttműködve tudományos szimpóziumot szervez 2023. május 3-án a következő programmal: Megnyitó (Mészáros András, az MTA külső tagja); Lacza Tihamér: A múltbéli Nyitra, a magyar művelődés regionális központja [...] A rendezvényre a Zoboralja Kht. székházában kerül sor (Nyitra, Plébánia u. 44. szám alatt) 10.00 órai kezdettel. Mivel a szimpózium helyszínének kapacitása korlátolt, a részvétel előzetes regisztrációhoz kötött...” Forrás: SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

KAB Junior: Kódváltások különböző műfajokban: Próza, líra, dráma

A KAB Junior, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság sorozatának következő rendezvényének címe: Kódváltások különböző műfajokban: próza, líra, dráma. Az esemény 2023. április 28-án 16.00 órától kerül megszervezésre. Résztvevők: Bilibok Apollónia, Miklós Krisztina és Molnár Attila. Doktori irányító: Domokos Johanna habilitált egyetemi docens, Universitát Bielefeld és Károli Gáspár Református...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Szociológus Napok Erdélyben

A Szociológus Napok a BBTE Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet, a KAB Szociológia és Demográfia Szakbizottsága és a Max Weber Szakkollégium háromnapos rendezvénye, melyet immár tizenharmadik alkalommal szervezik meg, hallgatók és oktatók, idén is a Romániai Magyar Doktoranduszok és Fiatal Kutatók Szövetségével (RODOSZ) társszervezésben. Az eseményt 2023. május 8-11. között a „Társadalmaink a folyamatos változás kihívásai és az alkalmazkodás között” címmel szervezik meg. [...] A konferencia előadói a téma különböző megközelítéseiről fognak beszélni, beleértve a háborús helyzet és a járványhelyzet következményeivel megjelent kihívásokat, a tudományellenességet, a friss, 2021/22 évi népszámlálás eredményeiről a népességfogyás és a változó munkaerőpiac lehetséges következményekről fognak beszélni...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Elkezdődött Komáromban a 36. OTDK Közgazdaságtudományi Szekciója

Észak-Komáromban a 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Közgazdaságtudományi Szekciójának ünnepélyes megnyitója a Szózat közös elnéklésével vette kezdetét csütörtök délelőtt a Selye János Egyetem Konferenciatermében. [...] A nagyszabású eseményen 650 hallgató és megközelítőleg 200 oktató vett részt a hétvégén. A hallgatók 72 tematikus területen versenyeznek; többek között az ágazati gazdaságtan, humán erőforrás, termelészolgáltatás, marketing, turizmus, világgazdaság tagozatokon. A dolgozatokat elbíráló zsűri a Kárpát-medence 35 különböző felsőoktatási intézményéből érkezett a Komáromban megrendezésre kerülő OTDK Közgazdaságtudományi Szekciójára. [...] Juhász György, a Selye János Egyetem rektora a Magyarországról, Erdélyből, Kárpátaljáról is érkező vendégeknek röviden ismertette a 2004-ben alapított egyetem történetét...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Klímváltozás: Különös veszélynek van kitéve a Csallóköz és a dél-szlovákiai települések

Az új adatoknak köszönhetően Szlovákia lakosai láthatják, hogy a lakóhelyük mennyire van kitéve a szélsőséges hőség, az aszály vagy az esőzések veszélyének. Különösen aggasztó, hogy Szlovákia lakosságának csaknem egymillió lakosa a legmagasabb – 10-es szintű –, extrém hőségkockázattal rendelkező településeken él. A Csallóközt a legnagyobb mértékben fenyegeti az aszály...”

Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Reakciók és történelem: Száz éve váltották fel Szlovenszón a vármegyéket a nagymegyék

Nem új keletű dolog a mai Szlovákia területén a közigazgatási határok átrajzolása. Az első ilyen nagy átrendezésre pont száz évvel ezelőtt került sor. A nagymegyék rendszerét rengeteg bírálat érte, még csak az egész államterületen sem került bevezetésre, végül öt év után teljesen megszűnt. Ha áttekintjük a mai ország terület legújabb kori történelmét, azt láthatjuk, hogy szinte törvényszerű ennek mielőbbi bekövetkezése – az elmúlt évszázadban átlagosan 8–10 évente valósult meg egy ilyen reform, ezek sora pedig éppen száz évvel ezelőtt, a nagymegyék létrejöttével vette kezdetét. [...] A nagymegyék határait úgy sikerült meghúzni, hogy azokban a magyarság mindenhol kisebbségbe került – a csehszlovákiai magyarok ezt egyértelműen ellenük irányuló lépésként értékelték. [...] Ma még csak minisztériumi tervezet formájában létezik, és máris heves bírálatok érik Szlovákia térképének – a közelgő választások miatt talán a megvalósulásig el sem jutó – következő közigazgatási átalakítását...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszélgetés: Rezervátumban élünk, és attól tartunk, hogy ha más kisebbség jogokat kap, a miénket elveszik

A szlovákiai magyar politika rezervátumhangulatot teremt – valahol itt keresendő annak az oka is, miért nem szolidáris a szlovákiai magyarok jó része más, például szexuális kisebbségekkel. Komáromba érkezett A Tepláreň hangja elnevezésű beszélgetéssorozat. [...] Az emberi jogokról szóló panelbeszélgetés-sorozatot a tavaly októberi, pozsonyi, Vár utcai Tepláreň bárban történt kettős gyűlöletgyilkosság hívta életre, több civil szervezet vesz részt a szervezésben országszerte. [...] Lehet-e egy lapon említeni a szlovákiai magyar kisebbség jogait – vagy azok hiányát – a szexuális kisebbségek jogaival? [...] Minderről Nagy Csilla képzőművész, Bandor Éva Jászai Mari-díjas színész és Petőcz Kálmán oktatási és emberi jogi szakértő beszélgetett a komáromi Révben Ravasz Ábel korábbi romaügyi kormánybiztossal, a Bél Mátyás Intézet vezetőjével...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

SZMPSZ egyik életpályadíjat az a tanár kapta, aki nemrég még „cionista férgéről” posztolt

A szombat esti díjátadó egyik érdekessége az volt, hogy az SZMPSZ egyik díját az a Fehér István kapta, aki néhány évvel ezelőtt gyűlöletkeltő Facebook-posztjaival került be az országos sajtóba. Fehér István korábban a komáromi Selye János Gimnázium földrajztanára volt, ma pedig a batorkeszi Kováts József Magyar Tannyelvű Alapiskola igazgatója. [...] Andruskó Imre, a Selye János Gimnázium igazgatója akkor írásbeli figyelmeztetésben részesítette Fehért „a munkafegyelem durva megsértése miatt”. [...] A szlovákiai magyar Bázis irodalmi és művészeti egyesület tagjai elkeserítőnek tartják, hogy az SZMPSZ kitüntetett egy közismerten antiszemita, holokausztagadó tanárt. [...] Az illetőtől a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának pedagógusszövetség által idén kitüntetett docense, az MTA külső köztestületének tagja is elhatárolódott...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Popély Árpád történész előadása Léván

A lévai Reviczky Házban 2023. április 11-én a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapjának 76. évforduló alkalmából szerveztek megemlékezést. [...] Popély Árpád, történész, az MTA külső köztestületének tagja, a téma legnagyobb felvidéki szakemberének számít szakmai körökben. Az előadás címe: A jogfosztottság éve. Magyarok Csehszlovákiában 1945 – 1948 között. [...] Popély Árpád nagyon részletesen, pontosan fogalmazott, értékes, érdekes és tanulságos előadást tartott. Az előadást Janics Kálmán A hontalanság éve című könyvével kezdte. [...] Pavol Jantausch 1947. február 1-én kiadott memoranduma a Szlovák Püspöki Kar nevében: „A magyarokkal szembeni magatartásunk sokban hasonlít ahhoz, amit a múltból másoknak felhánytorgattunk...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Köszöntő: Mihályi Molnár Lászlónak

Hetven évvel ezelőtt, 1953. április 24-én Rimaszombat városában született a ma Szepsiben élő Mihályi Molnár László tanár, költő, író, közéleti szervező, kórustag, publicista, művelődésszervező. De szólhatnánk róla, mint a Vox Columbella Kórus oszlopos tagjáról, az azt fenntartó Bódva Egyesület vezetőjéről, a Csemadokban, illetve a Magyarok Világszövetségében végzett aktív tevékenységéről, vagy néprajzi gyűjtéseiről is. [...] Írói és költői munkái egy része a Magyar Elektronikus Könyvtárban is elérhetőek, nevezetesen a Sírunkon a szél, Száz év halál és a Napszentület...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Lénár Károly pápai káplán emlékezete Tardoskedden

A Szent István király katolikus templomban irgalmasság imaórával vette kezdetét a Lénár atyára való emlékezés, majd Farkas Zsolt a Jó Pásztor Alapítvány elnöke, a rendezvény fővédnöke idézte életútját. Kitért gyermekeire, teológiai tanulmányaira, pápi pályájának döcögős indulására, Érsekújvárott kezdődő kálváriájára. Nem volt hajlandó együttműködni a titkosszolgálattal, nem értett egyet a békepapok mozgalmával, segítő kezet nyújtott két paptársának, akik megpróbáltak Rómába szökni, hogy beszámoljanak a Csehszlovákiában történő igazságtalanságokról, [...] koholt vádak alapján kimondták, meg akarta dönteni a szocialista rendszert. 17 évre ítélték, a legkeményebb börtönökben sínylődött, Lipótváron még Esterházy János gróffal is találkozott, ahol titokban mutattak be szentmisét...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Brenzovics László marad a KMKSZ elnöke

Április 22-én került sor a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) 33. tisztújító közgyűlésére. A Beregszászban, a Rákóczi-főiskola átriumában megtartott közgyűlésen – határon túli és hazai vendégek jelenlétében – 210 küldött újabb három évre szavazott bizalmat Brenzovics László elnöknek, aki online vett részt a közgyűlés munkájában, hisz még mindig nem térhet haza. Ugyancsak egyhangú szavazással választották újra a KMKSZ alelnökeit, Barta Józsefet és Gulácsy Gézát...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Visszahelyezték posztjára a munkácsi magyar iskola igazgatóját

A Munkácsi Járási Bíróság azonnali hatállyal visszahelyezte posztjára Schink Istvánt, a Munkácsi II. Rákóczi Ferenc Középfelsőiskola menesztett iskolaigazgatóját – tudatta az oktatási intézmény. Schink István munkaszerződését január 17-én bontották fel azonnali hatállyal. Az elbocsátott igazgató a bírósághoz fordult, hogy igazságot szolgáltatson az ügyében. A bíróság döntése értelmében Schink István menesztése megalapozatlannak bizonyult. A Munkácsi Kistérség Tanügyi Osztálya visszahelyezte igazgatói tisztségébe...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

A Rákóczi-főiskola is képviselteti magát a 36. OTDK-n

A 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) 2023. április 3-án Győrött, az OTDK Állam- és Jogtudományi Szekciójának ünnepélyes megnyitójával vette kezdetét, és 2023. április 27-én, a Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekció záróprogramjával ér véget. Az OTDK 16 szekciója közül 8 tudományterületen a Rákóczi-főiskola is képviselteti magát. [...] A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola eddig a matematika szekcióban ért el szép eredményt, azon belül az algebra és számelmélet tagozatban Mozgovoj István különdíjban részesült. Versenydolgozatának címe: Csoportalgebrákról, melyek egységscsoportja meta-Abel. Témavezetője: Juhász Tibor...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Föld-napi programsorozat a Rákóczi-főiskolán

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Biológia és Kémia, Földtudományi és Turizmus Tanszékének, valamint a Fodor István Kutatóközpont közös szervezésében április 18–20-án méltatták a Föld napját. [...] A köszöntőt követően bemutatták A Beregdédai Tóvár Ornitológiai Rezervátum élővilága és élőhelyi viszonyai című monográfiát. A kötet szerzői az MTA külső köztestületének tagjai: Andrik Éva, Csoma Zoltán, Kohut Erzsébet valamint Kolozsvári István, Hadnagy István és Ljubka Tibor. A szerzők egyenként bemutatták az általuk szerkesztett fejezet főbb részeit. Megismerhettük az adatgyűjtések módszereit, a terület természetrajzi, vízrajzi jellemzőit, a vizek minőségi állapotát, növényvilágát, szitakötő- és madárfaunáját...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Tavaszi pedagógia napokat tartanak Beregszászban

A Kárpátaljai Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Tagozata szervezésében 2023. március 27. – május 05. között tavaszi pedagógia napokat tartanak Beregszászban. [...] A rendezvénysorozat negyedik állomásán – 2023. április 21-én – a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolák alsó tagozatos pedagógusai számára szerveztek mesterkurzust a Beregszászi Horváth Anna Gimnáziumban. [...] A témahét középpontjában az esetmódszer állt (Case method), mint egy tipikus és aktuális helyzet elmélyült tanulmányozása, elemzése és a tanulságainak a megbeszélése leggyakrabban kiscsoportban. Az esetelemzés: egyfajta feleletalkotásos feladat az ismeretek reprodukálása + gondolkodás...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Könyvajánló: A határ mint konvergáló és divergáló tényező a nyelvben

Karmacsi Zoltán – Márku Anita (Mindketten az MTA külső köztestületének tagjai) – Máté Réka (szerk.): A határ mint konvergáló és divergáló tényező a nyelvben címmel, a Termini Egyesület kiadásában 2022-ben jelent meg. „Tabut feszeget és méhkasba nyúl, aki a kisebbségben élő magyarok nyelvét kutatja a XX. század utolsó évtizedében (...), mert a magyar nyelvtudomány a Trianont követő hét évtizedben a kétnyelvűségbe került kisebbségi magyarok nyelvhasználatát nemigen vizsgálta tudományos objektivitással” – írta Kontra Miklós, (1998: 13) A magyar nyelv a Kárpát-medencében a XX. század végén című könyvsorozat első kötetének sorozatszerkesztői előszavában. Jelen kötetben 17 tanulmány kapott helyet, melyek a konferencián elhangzott előadások alapján készültek, a további beérkezett anyagokat pedig az Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica, I. évfolyam, 1-2. számában találhatják meg az érdeklődők...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Történelem a népcsoportok szemével

Az Osztrák Történelem Házában, a „#rákérdezünk – történelem több nézőpontból“ című, az Ausztriában élő, őshonos népcsoportokat bemutató rendezvénysorozat részeként rendkívüli tárlatvezetést biztosítanak az érdeklődőknek. A héten az ausztriai magyarok képviselői várták a kiállítóterbe a múzeumlátogatókat. [...] Csütörtökön, április 20-án Zsótér Írisz a Felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium igazgatója valamint Somogyi Attila a Magyar Népcsoporttanács elnöke tartottak rendkívüli tárlatvezetést. [...] A #nachgefragt sorozat rendezvényein a hdgő egész évben a burgenlandi horvátok, a burgenlandi magyarok, a karintiai szlovének, a romák, a bécsi szlovákok és a bécsi csehek múltjáról és jelenlegi igényeiről szóló beszélgetésekre hívja az érdeklődőket...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Dokumentarista versek az identitásról

A Bécsben élő magyar költő és műfordító, Lesi Zoltán könyvét ismerhette meg április 20-án a Literaturhaus Mattersburg közönsége. A németül In Frauenkleidung, magyarul Magasugrás címmel, 2019-ben megjelent kötet két nehéz sorson keresztül készített gondolkodásra sportról, történelemről, az egyén identitásáról. [...] Lesi Zoltán költő a kötet szereplőiről, költői írásmódjáról és üzenetéről beszélt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Ferenci Péter, orvos kutató

2023.04.11-én családja, barátai, kollegái - mindannyiunk legnagyobb fájdalmára - váratlanul elhunyt Prof. Ferenci Péter. Több Orvosegyetem tanára, sok tudományos társaság tagja és világhírű kutató volt. Nagyot alkotott, a vírusos hepatitis C - súlyos májbetegség - gyógyszerének kikísérletezése és a gyógyításba való bevezetése terén. [...] Ferenci Péter 1948-ban Budapesten született és 1957-ben vándorolt ki Ausztriába és már 1962-ben osztrák állampolgárságot kapott. Kutató, gyógyító teljesítményét elismerve 1984-ben egyetemi docens, majd 1990-ben professzori kinevezést kapott. Kiváló tudományos munkásságát fémjelzi, hogy 480 szaklapban jelentették meg a közleményeit és 28 000-szer hivatkoztak a munkájára...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Bécsi Napló legfrissebb száma

Megjelent a Bécsi Napló legújabb, március-áprilisi száma. Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének kéthavonta megjelenő lapja, a nyugat-európai magyar diaszpóra egyetlen nyomtatott újságja. Az aktuális számban a lap kiemelten foglalkozik az orosz-ukrán háborúval, de egyaránt tudósít az Ausztriában és a nagyvilágban élő magyarság történéseiről is. [...] K. Lengyel Zsolt, az MTA külső köztestületének tagja pedig Erdély történelmi és jelenlegi megítélését taglalja. A lap külön oldal foglalkozik Szlovákiával és a Felvidékkel. Csáky Pál a három évtizede önálló Szlovákia politikai folyamatait részletezi. Kanyicska Belán Dóra Szlovák-magyar felmérés című anyaga pedig a szlovák-magyar viszonyról készült tanulmány alapján a két nemzet együttélésének tapasztalatait követi...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Múltidéző kiállítás Felsőpulyán

Az idő nyomai – Felső- és Középpulya régi fotókon" címmel nyílt pénteken, április 21-én fotókiállítás a felsőpulyai Városháza dísztermében. A tárlat és az ünnepélyes megnyitó a Középburgenlandi Magyar Kultúregyesület és a helyi Kereskedelmi Szakközépiskola HAK közös szervezésében, a város és a Kancellária támogatásával valósulhatott meg. A csoportképeken feltűnő, hogy általában magyar népviseletet hordtak az akkori pulyai lakosok. „Ez egyáltalán nem csoda, hiszen Középpulya például az 1900-as évek elején még magyar ajkú volt. [...] A fotókat a két kezdeményező, Hilde Mouradkhanian és Helga Windstey gyűjtötték össze. „Sok házhoz egyszerűen bekopogtattunk, a legtöbben rendelkezésre bocsájították féltve őrzött kincseiket...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Lendvai Galéria-Múzeumban múzeumpedagógusokra volna szükség

A Lendvai Galéria-Múzeumban (GML) a járványévek után nőtt a látogatók száma – tavaly közel 17.500-at jegyeztek fel –, s idén a gazdag programsorozattal még nagyobb látogatottságra számítanak. A kiemelt rendezvények egyike lesz az Alsólendván nyomtatott első könyv 450. évfordulójának megünneplése is. Baumgartner Dubravko, a GML igazgatója az intézet hétfői tanácsülésén vázolta a tervezett programot, melyet a káderhiány ellenére (az intézetnek hét alkalmazottja van) ambiciózusan állítottak össze. [...] A tanácstagok egyhangúlag támogatták a programot, a vitában viszont elhangzott, hogy hiányolják az erőteljesebb nemzetiségi programot, a Zala György-emlékszoba további fejlesztését, a szlovén–magyar, illetve szlovén–horvát Interreg pályázati lehetőségek kiaknázását. Mint elhangzott, sok minden az anyagi lehetőségektől függ, a pályázatok terén pedig aktív tárgyalásokat folytatnak...”
Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Dr. Tomka Miklós Tudományos Emlékkonferencia

A Magyar Egészségügyi Társaság (MET) és annak muravidéki tagozata április 14-e és 16-a között ismét konferenciát szervezett Lendván dr. Tomka Miklós muravidéki nőgyógyász emlékére. A tanácskozás témája a covid-világjárvány volt. A Kárpát-medencéből mintegy 80 orvos és egészségüggyel foglalkozó szakember érkezett a konferenciára. [...]. Vass Vilmos, a MET muravidéki tagozatának vezetőjétől megtudtuk azt is, hogy a kezdetben 11 tagú muravidéki tagozat tagsága a mai napra négytagúra csökkent. Tudvalévő az, hogy Szlovénia-szerre több mint 50 magyar ajkú orvos dolgozik, és többen közülük Magyarország orvosi egyetemén fejezték be a tanulmányaikat, aminek köszönhetően a magyarság körében ezen orvosok nagy szakmai tudással tevékenykednek mindmáig. [...] Azt nem tudni, hogy a tagság felvétele miért nem érdekes számukra...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Bence Lajos új verseskötete

A Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet gondozásában megjelent Bence Lajos legújabb verseskötete. A 150 példányban kiadott „Füst a hegyen” című gyűjteményt a költészet napja alkalmával mutatták be a Bánffy Központban. A szerzővel Bakonyi István irodalomtörténész beszélgetett. Bakonyi István székesfehérvári irodalmár már régóta foglalkozik Bence Lajos verseivel. Véleménye szerint az utolsó kötetben nem felfedezhető nagy fordulat, de „nincs szó megtorpanásról, esetleg bizonyos mértékű elbizonytalanodást érezhet az ember” – írja a könyv utószavában...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Az inflációnál nagyobb mértékben emelkedett a horvátországi magyar szervezetek rendelkezésére álló összeg

Csütörtöki ülésén döntött az országos hatókörű zágrábi Kisebbségi Tanács az idei évre kiírt pályázatra beérkezett kérelmekről. Az erre a célra az állami költségvetésben rendelkezésre álló összeg a 2022-eshez viszonyítva 20,6 százalékkal nagyobb; 7,8 millió euróról van szó, ami történelmi maximum a Kisebbségi Tanács 20 éves fennállása alatt. [...] A horvátországi magyarságnak idén 48 szervezete adott be kérelmet, és mind a 48 egyesület pályázata nyert...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Pedagógus-továbbképzés Kopácson

A horvát Köznevelési és Oktatási Ügynökség eszéki intézete a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumával (HMPF) közösen egynapos továbbképzést szervezett a horvátországi magyar tannyelvű iskolákban tanító pedagógusok részére. Kozma Szabolcs okleveles gyógypedagógus a motorikus képességek fejlesztése a gyermek beszédfejlődése érdekében című prezentáción a horvátországi magyar oktatásban dolgozó óvónők és tanárok vettek részt...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Magyar általános iskolásokat látogattunk meg Zágrábban

Horvátország fővárosában, Zágrábban, több mint 120 általános iskola működik. Ebből csupán egyben van lehetőség magyar tannyelven is tanulni. Az Ivan Gundulić Általános iskolában ebben az évben 11 kisdíák tanul magyarul, akiket egy átlagos tanítási napon látogattunk meg...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDSÁG

Vajdaság Mosolya – 430 millió euróból építenek négysávos utat Zombortól Nagykikindáig

Közszemlére bocsátotta a gyorsforgalmi út kiépítésére vonatkozó területrendezési terv tervezetét a Tartományi Városrendezési és Környezetvédelmi Titkárság. A Vajdaság Mosolya elnevezésű beruházás egy infrastrukturális beruházás, amely a magyar határtól

– Béregtől, Zomboron, Kúlán, Óbecsén és Nagykikindán át a román határig húzódó út megépítését öleli fel. [...] Korábban Igor Mirović tartományi kormányfő azt mondta, a munkálatok már 2023 első felében megkezdődhetnek, s két-három évig tartanak majd...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Kihelyezett elnökségi ülést szervezett a HÖÖK Újvidéken

A Vajdasági Magyar Diákszövetség (VAMADISZ) a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájával (HÖÖK) közösen múlt szombaton kihelyezett elnökségi ülést szervezett az Európa Kollégium dísztermében. Hozzátette, hogy az esemény az egész hétvégét felöleli, a kezdő napon a VAMADISZ, a Vajdasági Ifjúsági Fórum (VIFÓ) és az MTTK HÖK beszámoltak az éves tevékenységükről, aktuális problémáikról és tanácsokkal látták el egymást...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

A kupuszinai és nagykikindai amatőr színjátszók vitték el a fődíjakat

Szombaton este a díjak átadásával ért véget a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozója, amelyet az idén Topolyán rendeztek meg. A szemlét 27. alkalommal szervezte meg a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: A beiskolázatlan gyermekek száma tizenkét év alatt több mint kétszeresére nőtt Romániában

Míg 2010-ben Romániában 100 000 olyan gyermeket tartottak nyilván, aki nem vett részt a kötelező iskolai oktatásban, 2021-ben megkétszereződött a számuk, 2022-ben pedig már 250 000-re emelkedett, mondta a Hotnewsnak a Világbank oktatási szakértője, Alina Sava. [...] Egyre nagyobb a szakadék Romániában a dinamikus fejlődő városi és a szegény, elmaradt, vidéki környezet között, ez a különbség pedig az oktatáson mérhető le a leginkább: az Eurostat adatai szerint a vidéken élő gyermekek körében ötször nagyobb az iskolaelhagyás veszélye mint a városban élők körében...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Elemzés: A nagyvárosi agglomerációkon túl Románia a szellemtelepülések országa

El tudnak képzelni egy olyan Romániát, ahol a helyi adminisztráció csak fele ekkora lenne, ahol a szellemvárosok nem pazarolnák tovább a pénzt több ezer haszontalan vezetői tisztségre? Egy országot a jelenlegi 41 helyett mindössze 20 megyével, digitalizált ügyintézással, felére csökkentett kiadásokkal? Ezt jelenti a de facto területi-közigazgatási átszervezés. Éppen azért, mert ez olyan hatékony lenne, az átszervezés lehetetlen. [...] – derül ki a G4Media és az Info Sud-Est elemzéséből, amely a legutóbbi népszámlálás adatain alapul. [...] Az átszervezést a következő kritériumok szerint kellene megvalósítani: a megyék számát 41-ről 15-re csökkenteni; csak azok a települések minősüljenek községnek, amelyeknek legalább 5 ezer lakosuk van; városok esetében az alsó küszöbérték legyen 10 ezer lakos...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Folytatódik az oktatási törvény cikkelyenkénti vitája a szakbizottságban

Pénteken is folytatódott a közoktatási törvény tervezetének csütörtökön kezdődő cikkelyenkénti vitája a képviselőház tanügyi szakbizottságában. Csütörtökön az ülést hamarosan fel kellett függeszteni, mivel Ligia Deca oktatási miniszter időközben megváltoztatta az egyházak egyik módosító javaslatával kapcsolatos álláspontját. Arról az előírásról van szó, amely szerint a romániai oktatásban biztosítani kell a gondolat szabadságát, illetve az ideológiáktól, vallási dogmáktól és politikai tanoktól való függetlenséget. [...] A nemzeti kisebbségek nyelvén oktató vagy a nemzeti kisebbség nyelvét, a kisebbség történelmét, vallását és hagyományait, zenéjét tanító oktatási intézményeket a helyi vagy megyei közigazgatási hatóságok, a törvény által elismert egyházak, magánjogi jogi személyek és az oktatási minisztérium létesíthet – szögezi le egy másik elfogadott javaslat. [...] A román állam garantálja a várandós diáklányok és leányanyák számára az oktatáshoz való egyenlő, diszkriminációmentes hozzáférést... [...] Változott a sokszínűség meghatározása a közoktatási törvény tervezetében: az „identitásbeli” szót „vallásra” cserélték...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Megbírságotlák a Kölcsey-szobor miatt Nagykároly polgármesterét

A Kölcsey-szoborra kapott engedély be nem tartásáért 10 ezer lejre bírságotlák Nagykároly polgármesterét és a polgármesteri hivatalt a Szatmár Megyei Kulturális Igazgatóság, írta a PresaSM.ro szatmári hírportál. A lap szerint a köztéri emlékművek országos bizottsága által jóváhagyott tervhez képest az elkészült alkotásról hiányzik a román felirat, illetve a szobrot eredetileg a járósíntre helyezték volna, és nem talapzatra. [...] Nagykároly polgármestere később megköszönte a város románságának, hogy nem reagáltak a provokációkra, szerinte ugyanis a Novák Katalint kifütyülő 30-40 fős csoport „nem azonosítható a román néppel”, mivel csak „egy maroknyi rendbontó” volt. [...] Marchiş Cristian Facebook-posztjai a román-magyar együttélés színét és fonákját mutatják be, keresik az interkulturális normalitást, az együttélésben a kommunikációs csatornákat, a párbeszéd lehetőségeit [...] a Himnusz

költőjének munkásságát ismertette román nyelven, és elképesztő hatása lett szövegének. Ezrével lájkolták és osztották meg posztját...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Régi-új elnökséggel folytatja munkáját a romániai magyar pedagógusszövetség

Régi-új elnökséggel folytatja munkáját a következő négy évben a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ), melynek operatív elnöksége egy, a pályakezdő oktatók munkáját segítő alelnöki tisztséggel egészült ki - közölte vasárnap a szakmai szervezet. [...] Burus-Siklódi Botond országos elnököt, Ferencz-Salamon Alpár általános elnökhelyettest, Halász Ferenc partiumi és Kiss Imre székelyföldi területi alelnököt. A közép-erdélyi régió alelnöki tisztségébe a küldöttgyűlés Szőcs Ildikót, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium igazgatóját választotta, aki a szörványmegyék - Fehér, Kolozs, Szeben, Beszterce-Naszód, Szilágy és Hunyad - magyar oktatásáért felel...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Bárdi Nándor: Szükség volna központi erdélyi magyar könyvtárra és dokumentációs központra

Központi erdélyi magyar könyvtár és dokumentációs központ létrehozásának fontosságát hangsúlyozza Bárdi Nándor magyarországi történész, az Erdélyi Magyar Elektronikus Könyvtár szakmai programfelelőse lapunknak adott interjújában. A romániai magyar kisebbség történetének kiváló ismerőjével az adatbank létrehozásának körülményeiről és szükségességéről, annak fontosságáról, illetve a működésével kapcsolatos újdonságokról beszélgettünk. [...] Lassan két évtizede robbant be a digitális térbe az Erdélyi Magyar Adatbank, amely megpróbálta összegyűjteni, tárolni és a nagyközönség rendelkezésére bocsátani a romániai magyar közösség története szempontjából fontos információkat. [...] A Magyar Tudományos Akadémia Kisebbségkutató Intézete 2003-tól Kelet-közép-európai interetnikus tudásmenedzsment elnevezéssel online programot indított nyolc ország magyarlakta területeire vonatkozó másfél tucat (népszámlálási, gazdasági, önkormányzati és intézményi stb.) adatbázisának az integrálására...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Minőségi tartalmak gyártását oktatják majd a magyar nyelvű digitális média szakon Kolozsváron

Fel kell zárkózni a digitális média és a munkaerőpiac jelenkori követelményeihez a magyar nyelvű oktatásnak is, ezt szolgálja az ősztől Kolozsváron induló új szak – mondta el a Krónika megkeresésére Győrffy Gábor egyetemi docens, az MTA külső köztestületének tagja, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem újságírás és digitális médiaintézete magyar tagozatának a vezetője. Kifejtette: az új szakon elsősorban nem újságírókat képeznek, megmarad továbbra is az eddigi újságírás szak, és párhuzamosan fog működni a kettő. Az új szakon végzettek a különböző szervezeteknek, vállalkozásoknak tudnak majd digitális tartalmat gyártani szakszerűen. [...] Az elmúlt két évtizedben az egész nyilvánosság, maga az újságírói státusz is újraértelmeződött, sőt az is, ahogyan a nyilvánosságra tekintünk. Az újmédia tantárgy tulajdonképpen ezeket a folyamatokat tekinti át...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A digitális eszközök túlzott használatának veszélyeire felhívó előadások Sepsiszentgyörgyön

Még a digitális eszközök túlzott használatának veszélyeire felhívó előadás szervezőit is meglepte, milyen sokan gondolják úgy magukról, hogy készülékeiktől függenek. A sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumban tartott beszélgetésen Hermány Imola ideggyógyász, Szép Márk Linda klinikai pszichológus és Gergely Orsolya szociológus figyelmeztették a hallgatókat a negatív következményekre, a szervezők pedig emberkísérletekkel demonstrálták a „görgető generáció” tagjainak, hogy mennyire kiszolgáltatottak eszközeiknek. [...] Gergely Orsolya szociológus tíz éve vizsgálja a média hatását a gyermekekre és fiatalokra. Elmondása szerint, a mérések azt mutatják, hogy a képernyők előtt töltött idő folyamatosan nő, és amíg a televíziót egy család átlagosan 26 órán át nézte egy héten, az okostelefonok használata miatt már az 1995–2009 között születettek is napi 15 órát töltenek digitális eszközök előtt. [...] Szép Márk Linda klinikai pszichológus úgy tapasztalja, a képernyők előtt eltöltött idő belső konfliktusokhoz is vezet...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)